

ÖZELLEŞTİRME, YABANCI SERMAYE ASLINDA PAZARLANAN ÜLKENİN GELECEĞİ

"Sanayileşme sürecinde demir çelik sektörünün yadsınamaz bir önemi bulunmaktadır. Metal eşya sanayii, tarımsal makine sanayii, deniz ve motorlu kara ulaşım araçları sanayii, inşaat sanayii, elektrikli ve elektriksiz makine sanayileri gibi pek çok sanayi dalı demir çelik sektöründen hammadde temin etmektedir.

Sanayileşmenin vazgeçilmez ögesi olarak görülen demir çelik sektörünün ülkemizdeki ilk tohumu 1928 yılında Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu tarafından Kırıkkale'de çelik üretiminin başlatılması ile atılmıştır. 1937 yılında Karabük Demir Çelik Fabrikalarının hizmete girmesiyle ilk entegre demir çelik tesisimiz kurulmuştur. İkinci entegre tesisimiz olan Ereğli Demir Çelik fabrikaları ise yassı ürün ihtiyacını karşılamak üzere 1965 yılında üretime başlamıştır. Üç entegre tesisin sonuncusu olan İskenderun Demir Çelik Fabrikaları ise 1977 yılında hizmete girmiştir

Özel girişimin bu sektördeki faaliyetleri oldukça geç başlamıştır. 1960 yılında kurulan ilk elektrik ark ocaklı tesisten sonra sayıları artan ark ocakları en büyük gelişmeyi 1980'den sonraki sanayinin büyüme ve dışa açılma döneminde gerçekleştirmiştir. 1985-2000 yılları arasında toplam ham çelik üretimi yüzde 194 artış göstermiştir.

3 entegre tesise karşılık açılan ark ocaklarının sayısı 15'e ulaşmıştır. 19,8 milyon tonluk ülke ham çelik kapasitesinin yüzde 69'u ark ocaklı tesislere aitken, yüzde 31'i entegre tesislere ait bulunmaktadır. (Gelişmiş ülkelerde bu oran tam tersidir.)

Gelişmiş ülkelerde demir çelik üretiminin yaklaşık yüzde 40'ı uzun, yüzde 60'ı yassı mamullerden oluşurken, ülkemiz üretiminin yüzde 80'ini uzun mamuller oluşturmaktadır.

Sektörde faaliyet gösteren 18 üretici firmadan Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu hariç hepsi Türkiye'nin en büyük 500 kuruluşu arasında yer almaktadır. (Dış Ticaret Müsteşarlığı)

Ülkemizde demir-çelik sektöründe üretim, yüksek fırına dayalı üretim yapan 3 adet **entegre tesis** ve 15 tanesi özel sektöre ait 17 adet **elektrik ark ocaklı** tesis olmak üzere toplam 20 tesis tarafından gerçekleştirilmektedir. **Demir-çelik sektöründe yabancı sermayeli 12 firma mevcut** olup toplam yabancı sermaye içinde sektörün payı %1'dir."

1 ekim tarihli bir gazetede Erdemir ile ilgili bir yazı vardı. Yazar, ülkenin topraklarının satıldığı bu günlerde bir fabrikacının satılması hususunda kör kuyularda gazetecilik yapan meslektaşlarından farklı olarak konuya hassasiyet göstermiş ve bir yazı kaleme almış. AB uğruna Erdemir'in pazarlık konusu edilmesinin yanlışlığından bahsetmiş ve yazısını "...Avrupa'ya evet! Fakat kime âşık olduğumuza aman dikkat!" diyerek bitirmiş.

Eğer, yazarın bu dikkati biz okurlara ise, bizler dikkat ötesi kan ağlamaklardayız.

Yok eğer iktidardakilere ise, dikkat çekme ötesi bir şeyler gerekir.

- Çünkü yazarın dediği gibi **"...20 Ekim 2004 tarihinde Fransız demir çelik şirketi Arcelor'un tepe yöneticileri ile bizim Başbakan Tayyip Erdoğan, buluşuverdiler"** Erdemir'in satışı için.

Ve sonrasında gelişen olaylara bakalım;

21 Ekim 2004

Dünyanın en büyük çelik şirketi **Arcelor**'un (Yılda 43 milyon ton ham çelik üretiyor) CEO'su Guy Dolle, dün Başbakan Tayyip Erdoğan ile Paris'te görüşmesinden sonra yaptığı açıklamada, grup olarak Ereğli Demir Çelik Fabrikaları'nın özelleştirmesiyle ilgilendiklerini söyledi. Gazetelerde yer alan haberlere göre, Dolle, Başbakan Erdoğan ile görüşmesinde Türkiye'deki özelleştirme konularını ele aldıklarını belirterek, "Bu arada biz grup olarak Ereğli Demir Çelik Fabrikaları'nın özelleştirilmesi ile ilgileniyoruz. Biz Türkiye'de yatırımlarımıza devam edeceğiz" dedi.

- Fransa'dan İngiltere'ye geçen özelleştirmelerden sorumlu **bizim Maliye Bakanı Kemal Unakıtan** Londra'da özelleştirme kapsamındaki kuruluşlarla ilgili olarak yabancı yatırımcılarla temaslarda bulunan, **28/10/2004** tarihinde Morgan Stanley'nin düzenlediği kahvaltıda bir grup yatırımcıyla bir araya geldi.

Ve sonrasında gelişen olaylara bakalım;

28/10/2004 NEW YORK

"Dünya çelik sanayiinin en büyük oyuncusu Hindistan asıllı İngiliz Mittal Ailesi, özelleştirilmesi gündemdeki Ereğli Demir Çelik'i (Erdemir) satın almayı planlıyor.

Wall Street Journal gazetesinde yer alan bir haberde, hafta başında ABD'li International Steel Group'u satın alarak dünya çelik endüstrisinin en büyük şirketini oluşturacak anlaşmaya imza atan Lakshmi Mittal'in, Avrupa ve Asya'da demir-çelik fabrikaları alma niyetinde oldukları kaydedildi. Gazetenin bugünkü sayısında yer alan haberde, ailenin, gelecek yılın başında özelleştirilmesi gündemde olan Erdemir'le çok yakından ilgilendiği belirtildi.

Mittal Ailesi, çelik fiyatlarının özellikle Çin'den gelen artan talebe bağlı olarak yükselişte olduğu şu dönemde, ABD'li International Steel Group'u 4.5 milyar dolara satın alıp diğer şirketleriyle birleştirmek için pazartesi günü bir anlaşma imzalamıştı. Aile, Hollanda merkezli şirketi Ispat International ve İngiltere'deki şirketleri LNM Group'u birleştirip, ISG'yi satın almak için anlaşma imzalamıştı. Oluşacak şirket, yıllık 57 milyon tonluk üretimle çelikte dünya devi Arcelor'u geride bırakarak dünya çelik endüstrisinin en büyüğü olacak.

Mittal Steel'in koltuğundan ettiği Arcelor'un CEO'su Guy Dolle, bölünmelerin yaşandığı sektördeki bu tip bir konsolidasyona ihtiyaç duyulduğunu söyledi. Dolle, **bu birleşmenin, 5-10 yıl içinde her biri 80 ila 100 milyon ton yıllık üretim yapan beş ya da altı büyük oyuncunun olması gereken sektöre ilişkin uzun vadeli öngörülerini doğrultusunda gerçekleştiğini** söyledi."

Bu arada şu haberi de atlamayalım;

15 Ekim 2004

"ABD'li çelik devi US Steel (bu yıl içinde 22.5 milyon ton çelik üretmesi bekleniyor), Doğu Avrupa genişlemesi kapsamında, Türkiye'deki Ereğli Demir Çelik'e (Erdemir) de ilgi duyduğunu açıkladı. İngiliz Financial Times gazetesinin haberine göre, ABD'nin en büyük çelik şirketlerinden US Steel, Doğu Avrupa'da genişlemeyi hedefliyor.

Şirketin, ABD içindeki üretimi için gerekli demir madenini, Minnesota'daki madenlerden elde ettiği belirtilirken, Doğu Avrupa'da kurmuş olduğu çelik üretim tesisleri için ise dışarıdan alım yaptığı belirtildi. US Steel'in CEO'su John Surma'nın, "şirketin, özelleştirilmesi planlanan Erdemir'den de hisse alma konusuna ilgi duyduğu" yönündeki sözlerine dikkat çekildi.

İşte yetkililerin ilk elden pazarlamasını yaptığı ERDEMİR'e şirketler zaten odaklanmış durumdalar. Bizimkiler olsa olsa müşteri kızıştırmaktalar.

Aslında ülkemiz adına en önemlisi; zaten hemen hemen hepsinin yabancı sermayeli şirketler tarafından üretilen demir-çeliğin Erdemir'in de yabancı bir şirkete satılmasıyla yukarıdan da anlaşılacağı üzere ülkelerin kalkınmasında olmazsa olmazı ve bir o kadar savunma sanayinin vazgeçilmezi bir üretimi tamamıyla yabancı şirketlere bırakmanın ne denli tehlikeli sonuçlara varacağına kimsenin dikkatinden kaçmaması gereklidir.

Ayrıca benim dikkatimi, ülkemizde yaşanan trajedi-komik olaylarda çekmektedir. Çünkü, ülkemizin stratejik tesisleri satılırken, pazarlanırken aynı günlerde sektördeki insanlar, Erdemir örneğinde olduğu gibi sektör sorunlarını tartışıyor, ileriye dönük çözümler konuşuyordu;

09.03.2004 tarihinde ASO Yönetim Kurulu Üyesi Kadir KAPUSUZOĞLU başkanlığında ERDEMİR yetkilileri, Sanayi Bakanlığı yetkilileri, Türkiye Demir-Çelik Üreticileri Derneği

Genel Sekreteri, Konya Sanayi Odası yetkililerinin iştirakiyle bir gerçekleştirilen toplantıda ise demir çelik sanayinin sorunları uzun süre tartışılır ve mutabık kalınan hususlar imzalanır.

Bilahare Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'ndan alınan 24.03.2004 tarih ve 2043 sayılı yazı ile üzerinde mutabık kalınan hususlar ve ERDEMİR tarafından talep edilen düzenlemeler ile ilgili çalışmalar yapılmasını teminen, Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Ali ÇOŞKUN imzalı yazı ile sözkonusu hususlar ve talepler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Denizcilik Müsteşarlığı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu ile Türk Standartları Enstitüsü'ne iletildiği belirtilir. (www.aso.org.tr)

Yine ne acı bir tesadüftür ki, Ekim ayı başlarında İskenderun Demir Çelik Fabrikaları A.Ş (İSDEMİR) Genel Müdürü Sn Atamer Giyici, " Türkiye'nin son yıllarda gerçekleştirdiği demir-çelik üretimi ile Avrupa ülkelerini geride bırakarak, Çin ve Hindistan'ın ardından üçüncü sıraya yerleştiğini, tam üyelik sürecinde mevcut ekipmanlarımızı modernleştirir ve geliştirirsek, inanıyorum ki, Türk şirketleri Avrupa'da pek çok şirketi satın alabilecek konumda olur" diyordu.

Yazımı bitirmeden, en çarpıcı açıklama Erdemir'in Genel Müdüründen geldi. Ve beni, kör gözlere, sağır kulaklara bir kez daha "özelleştirmenin sonuçlarını" açıklamadan kurtardı.

Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları (Erdemir) Genel Müdürü A.Kerim Dervişoğlu 04 Kasım 2004 tarihli Dünya Gazetesinde,

"... Ben Erdemir'i dünyaya değişmem. Ama 2003 yılı başında 450 milyon dolar olan değerini biz 2 milyar dolara çıkardık. Her yönüyle performansımız iyi, çalışanlarımız iyi, biz ülkemizin insanlarına, çalışanlarına, bütün yetkililerine güveniyoruz. Türkiye'nin lehine olmayacak hiçbir şey yapılmaz"

Dünyadaki Çelik üreticileri, çelik firmasının sayısının azalmasını ancak üretimin artmasını istiyor. Böylece her şeyin kontrolünü elinde bulundurmaya amaçlıyor. Bu nedenle de herkes kendine göre bir fabrika satın almaya çalışıyor. Erdemir de özelleştirmenin gündeminde. Bu nedenle yabancıların talepte bulunması çok normal. Ancak iki gönlün anlaşması, evlenmesi için bir olması lazım. Bizim yapımız da buna müsait değil. Biz Romanya, Bulgaristan değiliz. Biz Türk milleti olarak dünya durdukça duracak bir milletiz. Gelmeye de, kendi fabrikalarımıza da ihtiyacımız var. Böyle düşünüyoruz" diye açıklama yapıyordu.

Kim ne derse desin satmaya kararlılar. Özelleştirme, yabancı sermaye bir kılıf, aslında pazarlanan ülkenin geleceği